

KUMMAN ÄÄRELLÄ

Paikka: Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu
Haapaniemenkatu 6, Helsinki

Salit 535 ja 531

Aika:

perjantaina 26.11.21 klo 10-16

lauantaina 27.11.21 klo 11-16

Ruumis ja toinen: elettyjä mahdottomuuksia taiteen ja tieteen välissä (2018-2021) on tutkimus- ja taidehanke, joka jäsentää ruumiillista vierasta, kummaa, pyrkimyksenä edistää taiteiden, taiteellisen tutkimuksen ja tieteen välisyyttä. Erityisenä näkökulmana on kosketus, joka tarjoaa mahdollisuuden tehdä tilaa kumman vain osin artikuloitavissa olevalle luonteelle. Olemme työssämme avanneet vieraskokemuksen etiikkaa ja estetiikkaa ja tuoneet kumman ilmiönä taiteen sekä tieteellisen tutkimuksen saumakohtaan. Työssämme on myös kulttuurienvälinen vertaileva näkökulma jonka kautta välittyy kokemusten kulttuurinen tulkinta. Kumma ei ole välttämättä kummaa kaikkialla ja vierauden merkitykset vaihtelevat.

Tapahtuma 'Kumman äärellä' rakentuu työryhmän taiteilijoiden ja tutkijoiden esityksistä.

Toisin kuin taiteen piirissä, vieraat, oudot eletyt kokemukset ovat elettyinä kokemuksina jääneet tieteessä pitkälti vaille sijaa. Koneen säätiön rahoittamassa kolmivuotisessa hankkeessa olemme keskittyneet tutkimaan kolmea kysymystä: *millaista ruumiillista kokemusta vieraus tuottaa, millaista ymmärrystä ruumiiden välisyydestä tällöin syntyy ja miten taide voi toimia kumman kokemuksen paradigmana.*

OHJELMA:

1. Päivä (Sali: 535)

PERJANTAI 26.11.21 klo 10-16

10.00 -10.15 AVAUS

vararehtori Jaana Erkkilä-Hill

Puheenjohtaja:

yliopistonlehtori Hanna Järvinen, Taideyliopiston taiteellisen tutkimuksen keskus

10.15 - 10.25 Tapahtuman esittely ja teemat

Maisa Honkasalo ja Teemu Päivinen

Teema: *Uneksunta ja kajahtelu*

10.30 -11.15 Ääni antaa ajateltavaa. Puheenvuoro oman äänen vieraudesta sekä taiteen tekemisestä vastaamisena vieraan jättämään jälkeen.

Teemu Päivinen

11.15 - 12.00 Vieras-tuttava -näyttelyn videot ja keskustelu.

Teemu Päivinen ja Suomen Moniääniset ry

Vieras-tuttava -näyttelyn videot nähtävillä lounastauon ajan Black box -tilassa.

Lounastauko 12-13

13.00 -13.30 Kokemus etsii kokijaa: Uneksunta esitystaiteessa.

Ursula Hallas

13.45 -14.30 Uneksunta psykoanalyttisessa ryhmäpsykoterapiassa. Ryhmän ja psykoterapeutin uneksunta.

Sisko Miettinen

Uneksunnan tilat yhteiskunnassa. Nykyaika ja uneksunta.

Dialogi Ursula Hallas ja Sisko Miettinen

Yhteiskeskustelu yleisön kanssa

14.30- 15.30 Unfamiliar Dialogues -Uneksunnan näyttämö

Kokemuksellinen esitystaiteen tapahtuma *Unfamiliar Dialogues – Uneksunnan näyttämö* kutsuu osallistujia yhdessä jaettavaan kokemukselliseen tilaan, joka rakentuu tyhjän tilan (esityksellisessä mielessä ei-minkään) ja toiseuden kohtaamisen esiin kutsumista ajatuksista, muistoista, aistimuksista ja tuntemuksista.

Esitystapahtuma rakentuu hyödyntämällä live-looping ääniteknologiaa ja ryhmädynaamista konstellaatiota, joiden avulla lähestytään mahdollisuutta astua uneksunnan, reverien, tilaan.

15.30 yhteenveto päivästä

2. päivä (sali 535)
LAUANTAI 27.11.21 klo 11-16.30

Teema: *Ylityksiä taiteen ja tieteen väleissä*

Puheenjohtaja: professori Lea Kantonen, Kuvataideakatemia

11.00 – 11.40 Kuulostellen - Prolegomenon keskusteluun kummasta taiteen ja tieteen kohtaamisissa

Maisa Honkasalo

Puheenvuoro äänenkuulemisen outoudesta ja samalla tutusta luonteesta. Miten kohdata ääni, jonka kuulee omassa päässä tai muiden päiden välisissä tiloissa? Kaksoisolennon liikkeessä oleva äänioliona tai tapahtumana, joka kantaa mukanaan kulttuurisesti vaihtelevia merkityksiä? Jossa on ajatuksen tuntu mutta vaikutetuksi tulemisen kokemus kuten havaintotapahtumassa?

11.40 - 12.30 Taiteilijoiden ja mielen tutkijoiden välinen pyöreän pöydän keskustelu

Mukana äänimaisematutkija Meri Kytö, koreografi Kirsi Heimonen sekä psykiatri ja mielen tutkija Tuukka Raij.

12.30 - 13.15 kevyt lounas esitystilassa
hanke tarjoaa

13.30 – 15.50

Teema: *Kumman kulttuurisia tulkintoja*

Tukdam – elämän ja kuoleman liukuva raja
Donagh Coleman

Videositys kuvaa kuoleman prosessia tiibetinbuddistisessa kuolemameditaatiossa, jossa meditoijien kehot pysyvät elävän oloisina, vailla kuoleman merkkejä jopa viikkoja kliinisesti todetun kuoleman jälkeen. Tukdam hämärtää elämän ja kuoleman dikotomiseksi määritettyä rajaa.

Toisiinsa virtaavat maailmat
Maisa Honkasalo

Video kuvaa meidän kummaksi nimeämäämme länsiafrikkalaisessa arkielämässä ja parantamistapahtumassa. Käsillä tehtävää ja käsilläolevaa tämän ja tuonpuoleisesta käytetään *bricolage*'n tavoin parantamiseen ja elämän ylläpitämiseen yhdessä aineksien kanssa, joita on kulloinkin saatavilla.

15.00 Keskustelu

17.00 Seminaarin päätös

KONEEN SÄÄTIÖ